

Usmernenie k žiadostiam o priznanie sociálneho štipendia.

Sociálne štipendium sa na základe splnenia ustanovených podmienok **priznáva študentom vysokých škôl**, ktorí majú trvalý pobyt v SR (študentom študijných programov prvého stupňa, druhého stupňa aj študijných programov spájajúcich prvý a druhý stupeň vysokoškolského štúdia do jedného celku).

Sociálne štipendium prispieva na úhradu nákladov spojených so štúdiom.

Na sociálne štipendium **nemá nárok študent:**

- ktorý **študuje** študijný program **prvého stupňa**, ak **už dosiahol** vysokoškolské vzdelanie **prvého stupňa**,
- ktorý **už dosiahol** vysokoškolské vzdelanie **druhého stupňa**,
- ktorému **bolo poskytované sociálne štipendium v príslušnom roku štúdia** alebo v jeho časti v študijnom programe príslušného stupňa vysokoškolského vzdelania (v študijných programoch spájajúcich prvý a druhý stupeň vysokoškolského štúdia do jedného celku sa prvé tri roky štúdia považujú za štúdium v študijnom programe prvého stupňa a štvrtý a ďalšie roky štúdia za štúdium v študijnom programe druhého stupňa); doba, počas ktorej študent poberal v príslušnom roku štúdia sociálne štipendium, sa zaokrúhľuje na celé roky smerom nahor,
- ktorý príslušný študijný program **študuje dlhšie ako je jeho štandardná dĺžka** štúdia alebo
- ktorý študuje **externou formou** štúdia.

Priznanie sociálneho štipendia

Sociálne štipendium možno priznať študentovi **na základe písomnej žiadosti** o priznanie sociálneho štipendia (ďalej len „žiadosť“), **ktorá sa podáva vysokej škole**, ktorej je študentom; ak je študent študentom viacerých vysokých škôl, žiadosť sa podáva len jednej vysokej škole.

Žiadosť sa podáva **v akademickom roku, v ktorom sa má sociálne štipendium poskytovať**, pričom na to isté obdobie možno priznať najviac jedno sociálne štipendium.

Sociálne štipendium sa **priznáva v zásade od prvého dňa** kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť podaná, do konca mesiaca jún príslušného akademického roka.

U študenta, ktorý je nezaopatreným dieťaťom a je obojstranná sirota alebo má upravenú vyživovaciu povinnosť od oboch rodičov, sa sociálne štipendium **priznáva aj na mesiace júl a august** príslušného akademického roka.

Sociálne štipendium **sa priznáva najviac na obdobie štyroch kalendárnych mesiacov** od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola podaná žiadosť, **ak** mesačný príjem niektorej zo spoločne posudzovaných osôb na určenie rozhodujúceho príjmu vychádza zo skutočnosti, že je poberateľom dávky v nezamestnanosti. **Po skončení tohto obdobia** možno opätovne požiadať o priznanie sociálneho štipendia.

Sociálne štipendium **sa priznáva na obdobie štyroch kalendárnych mesiacov** od prvého dňa mesiaca, v ktorom bola doručená žiadosť o jeho priznanie, ak je **rozhodujúci príjem určený ako 0 Sk** (ide o prípad ak rodičia študenta sú spoločne posudzované osoby a obom sa poskytuje **pomoc v hmotnej núdzi** dávkou a príspevkami alebo ak je v okruhu spoločne posudzovaných osôb jeden rodič a poskytuje sa mu taká pomoc).

Pri predkladaní žiadosti o sociálne štipendium **musia byť priložené originálne doklady**, prípadne určená referentka môže vykonať ich posúdenie a overenie a originál môže byť žiadateľovi vrátený.

Príjmy spoločne posudzovaných osôb sa posudzujú podľa situácie v čase podania žiadosti o sociálne štipendium.

K žiadosti o sociálne štipendium je potrebné doložiť potvrdenia podľa nasledovných situácií:

1. Nulový príjem v prípade hmotnej núdze (§ 2 ods. 10 vyhlášky)

Ak poberajú rodičia, ktorí sa posudzujú spoločne so študentom (resp. rodič, ak sa posudzuje len jeden z nich) v čase podania žiadosti o sociálne štipendium **dávku v hmotnej núdzi**, doloží žiadateľ aktuálne potvrdenie z úradu práce o spoločne posudzovaných osobách, potvrdenie z úradu práce o vyplatenej dávke v hmotnej núdzi a rozhodnutie o poberaní dávok v hmotnej núdzi z úradu práce.

(príklad žiadosť podaná v septembri 2010 – musí byť doložené potvrdenie a rozhodnutie na sumu vyplatenú v septembri za august). Rozhodnutie sa vydáva na 4 mesiace.

2. Príjem ako dávka v nezamestnanosti (§ 2 ods. 6 vyhlášky)

Ak poberá rodič žiadateľa dávku v nezamestnanosti počas mesiaca, ktorý predchádza mesiacu v ktorom sa posudzuje žiadosť o priznanie sociálneho štipendia (príklad: žiadosť podaná v septembri, musí byť splnená podmienka, že minimálne od augusta je rodič nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a poberá dávku v nezamestnanosti) doloží žiadateľ za rodiča resp. rodičov aktuálne potvrdenie z úradu práce o dobe evidencie, potvrdenie zo sociálnej poisťovne o dennom vymeriavacom základe a potvrdenie o vyplatenej dávke v nezamestnanosti (za mesiac august podľa nášho príkladu).

3. Príjem ako aktuálna výška osobných príjmov (§ 2 od. 5 vyhlášky)

Ak spoločne posudzovaná osoba (otec, matka, manžel, manželka, otčim...) v minulom roku alebo v tomto roku začala poberať starobný dôchodok, invalidný dôchodok, výsluhový dôchodok, invalidný výsluhový dôchodok, materskú alebo rodičovský príspevok a okrem niektorého z týchto príjmov nemala iné príjmy najmenej počas 3 mesiacov pred posudzovaním nároku na priznanie sociálneho štipendia doloží nasledovné doklady:

1. výmer zo sociálnej poisťovne v prípade poberania dôchodkov + čestné vyhlásenie, že po dobu 3 mesiacov pred posudzovaním žiadosti o sociálne štipendium nemala osoba poberajúci uvedený typ dôchodku iný príjem, ktorý sa pokladá za príjem na účely sociálneho štipendia okrem dôchodku

2. potvrdenie zo sociálnej poisťovne o vyplatenej materskej + čestné vyhlásenie, že po dobu 3 mesiacov pred posudzovaním žiadosti nemala osoba poberajúca materský iný príjem, ktorý sa pokladá za príjem na účely sociálneho štipendia okrem materskej

3. potvrdenie z úradu práce o vyplatenom rodičovskom príspevku + čestné vyhlásenie, že po dobu 3 mesiacov pred posudzovaním žiadosti o sociálne štipendium nemala osoba poberajúca rodičovský príspevok iný príjem, ktorý sa pokladá za príjem na účely sociálneho štipendia okrem rodičovského príspevku.

4. Príjem ako aktuálna výška pozostalostných dôchodkov (§ 2 ods. 8 vyhlášky)

Ak zosnulá osoba, po ktorej sa pozostalostný dôchodok poberá patrila do okruhu spoločne posudzovaných osôb, zohľadňuje sa dôchodok, ktorý bol poskytnutý (nie priznaný) v mesiaci pred podaním žiadosti (príklad: študent podáva žiadosť v septembri, v júni mu zomrel otec, ktorý nemal upravenú vyživovaciu povinnosť, v auguste mu bude poskytnutý prvý dôchodok, za mesačný príjem sa bude považovať suma tohto dôchodku a k tomu sa zohľadní aj príjem za minulý rok).

Doloží sa kópia úmrtného listu a výmer zo sociálnej poisťovne o výške dôchodku.

Poberatelia dôchodkov zo sociálnej poisťovne (sirotský, vdovský, vdovecký, starobný, invalidný, výsluhový ...), ktorým bol priznaný dôchodok pred 01.01.2009, doložia výpis zo sociálnej poisťovne o vyplatených sumách dôchodkov za celý rok 2009.

5. Príjem ako priemerná výška výživného (§ 2 ods. 9 vyhlášky)

V prípade, ak spoločne posudzovaná osoba má voči fyzickej osobe upravenú vyživovaciu povinnosť – právoplatným rozhodnutím súdu, ako mesačný príjem sa popri ostatných príjmoch za minulý rok zohľadňuje suma výživného.

Doloží sa rozsudok o rozvode a o výške upravenej vyživovacej povinnosti od rodiča (rozsudok pred rokom 2000 musí byť overený notárom a priložiť treba čestné vyhlásenie, že nebolo novšie rozhodnutie o výživnom).

6. Príjem ako priemerný mesačný príjem za predchádzajúci rok

- príjmy, ktoré sú predmetom dane z príjmu a sú uvedené v daňovom priznaní,
- príjmy, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov a nie sú uvedené v daňovom priznaní a sú poskytované najmä Sociálnou poisťovňou a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny (napr. dôchodky a dávky sociálneho zabezpečenia),

- c) príjmy, ktoré nie sú predmetom dane z príjmu uvedené v § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu,
- d) náhrady poskytnuté zamestnávateľom,
- e) ostatné.

Pri posudzovaní príjmov, ktoré sú predmetom dane z príjmov, vychádzame z výpisu daňového priznania a z ročného zúčtovania preddavkov na daň + náhrady za dočasnú práceneschopnosť od zamestnávateľa (+ak bolo vyplatené vreckové pri zahraničných pracovných cestách) a potvrdenie o vyplatených nemocenských dávkach zo sociálnej poisťovne za predchádzajúci rok.

Pri posudzovaní príjmov za minulý rok musí byť vydokladovaný celý kalendárny rok.

Príklad: časť roka rodič pracoval – doloží príjmy podľa ponaučenia, potom bol určité obdobie nezamestnaný – doloží potvrdenia z úradu práce o dobe evidencie, potvrdenie o poberaní dávky v nezamestnanosti zo sociálnej poisťovne, následne bol rodič dobrovoľne nezamestnaný – doloží čestné vyhlásenie o tom, že bol dobrovoľne nezamestnaný + potvrdenie z zdravotnej poisťovne o tom, že je dobrovoľne nezamestnaný.

- Peňažné príspevky a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované ako kompenzácia na prekonanie alebo zmiernenie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov v prípade, resp. peňažné príspevky podľa tretej časti zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak spoločne posudzovanou osobou je:

1, osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo

2, osoba vykonávajúca celodenné, osobné a riadne opatrovanie ťažko zdravotne postihnutej osoby

Doloží sa **rozhodnutie o poberaní peňažného príspevku a potvrdenie** o poberaní peňažného príspevku za minulý rok.

- Ak spoločne posudzovaná osoba je držiteľom preukazu ťažko zdravotne postihnutej osoby, doloží sa k žiadosti preukaz ŤZP (originál + kópia).

Okruh spoločne posudzovaných osôb

Na účely priznania sociálneho štipendia sa spolu so študentom, ak s ním žije v domácnosti, spoločne posudzuje:

- **rodič študenta, ak**

1. nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať študentovi výživné,
2. študent nebol pred dosiahnutím plnoletosti zverený do náhradnej starostlivosti,
3. študent je slobodný alebo uzavrel manželstvo a jeho manžel je nezaopatreným dieťaťom a
4. študent je bezdetný,

- **súrodeneц študenta, ak**

1. nie je plnoletý a je v osobnej starostlivosti rodiča, ktorý sa spoločne posudzuje so študentom, alebo je plnoletý a sústavne sa pripravuje na budúce povolanie a pred dosiahnutím plnoletosti nebol zverený do náhradnej starostlivosti,
2. najviac jeden z rodičov študenta je rozhodnutím súdu povinný poskytovať súrodencovi študenta výživné alebo žije len jeden z rodičov a žijúci rodič nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať súrodencovi študenta výživné,
3. je slobodný alebo uzavrel manželstvo a jeho manžel je nezaopatreným dieťaťom,
4. študent aj jeho súrodeneц sú bezdetní,
5. mu nevznikol nárok na invalidný dôchodok a
6. predchádzajúcim štúdiom nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,

- **manžel študenta, ak** nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať študentovi výživné a nie je nezaopatreným dieťaťom,

- **nezaopatrené dieťa študenta, ak** nie je zverené do náhradnej starostlivosti a nie je zverené do osobnej starostlivosti druhému rodičovi,
- **rodič nezaopatreného dieťaťa študenta, ak:**
 1. sa nezaopatrené dieťa študenta posudzuje spoločne so študentom,
 2. nie je nezaopatreným dieťaťom **a**
 3. nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať dieťaťu výživné,
- **manžel rodiča študenta, ak:**
 1. sa rodič študenta posudzuje spoločne so študentom **a**
 2. nie je rozhodnutím súdu povinný poskytovať manželovi výživné,
- **dieťa manžela rodiča študenta, ak:**
 1. sa manžel rodiča študenta spoločne posudzuje so študentom **a**
 2. je manželovi rodiča študenta zverené do osobnej starostlivosti.

V okruhu spoločne posudzovaných osôb sa **neposudzujú nezvestné osoby**, po ktorých je vyhlásené pátranie v čase podania žiadosti študenta o priznanie sociálneho štipendia alebo žiadosti študenta o prehodnotenie priznanej výšky sociálneho štipendia.

Počet osôb v okruhu spoločne posudzovaných osôb **sa zvyšuje o jednu plnoletú fyzickú osobu, ak:**

- sa o študenta, ktorý je nezaopatreným dieťaťom, stará **rodič**, ktorý je **slobodný, rozvedený alebo ovdovený**, alebo
- **má študent**, ktorý je **slobodný, rozvedený** alebo **ovdovený**, v osobnej starostlivosti **nezaopatrené dieťa**.

- **Študent, ktorý študoval na inej vysokej škole** doloží potvrdenie o predchádzajúcom štúdiu spolu s potvrdením/rozhodnutím o poberaní alebo nepoberaní sociálneho štipendia

- **V okruhu spoločne posudzovaných osôb sa neposudzujú nezvestné osoby, po ktorých je vyhlásené pátranie v čase podania žiadosti študenta o priznanie sociálneho štipendia alebo žiadosti študenta o prehodnotenie priznanej výšky sociálneho štipendia.**

- **Všetky osoby nad 18 rokov musia doložiť potvrdenie z daňového úradu o podaní alebo nepodaní si daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok vrátane žiadateľa.**

- **Študent, ktorý nemá jedného z rodičov zapísaného v rodnom liste doloží k žiadosti kópiu rodného listu.**

- **Žiadateľ dokladá za súrodencov aktuálne potvrdenia o návšteve školy, nesmie byť staršie ako 30 dní** (aj v zahraničí, ktorých štúdium je podľa rozhodnutia ministerstva svojim rozsahom a úrovňou postavené na úroveň štúdia na vysokej škole dennou formou - doložiť preklad). **Ak spoločne posudzovaná osoba - súrodenec poberá invalidný dôchodok, do žiadosti sa súrodenec nezapisuje. Do žiadosti sa nezapisuje súrodenec, ktorý je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný. Za súrodencov do 6 rokov** je potrebné doložiť potvrdenie o návšteve MŠ alebo fotokópiu rodného listu.

- **Žiadateľ, ktorý je ženatý a manželka nie je nezaopatreným dieťaťom** doloží fotokópiu sobášneho listu a príjmy za manželku podľa situácie a ponaučení (ak má dieťa - rodný list).

- **K žiadosti je potrebné doložiť aktuálne potvrdenie z úradu práce o poberaní rodinných prídavkov na všetky nezaopatrené deti - treba vypísať mená detí.**

- **K žiadosti je potrebné doložiť potvrdenie o trvalom pobyte alebo čestné vyhlásenie za súrodencov vysokoškolákov.**

- **K žiadostiam podaných po 01.01.2011 sa dokladujú príjmy za rok 2010.**

Čestné vyhlásenia je potrebné dokladať podľa situácie a podľa ponaučení.

Aktuálne sumy životného minima platné od júla 2010 do júna 2011:

Plnoletá osoba	185,38 €
Ďalšia plnoletá osoba	129,31 €
Nezaopatrené dieťa	84,61 €

Minimálna výška sociálneho štipendia je 10.- €.

Maximálna výška sociálneho štipendia študenta študujúceho v mieste trvalého bydliska (okruh do 29 km od sídla VŠ) je 215.- €.

Maximálna výška sociálneho štipendia študenta študujúceho mimo miesta trvalého bydliska (okruh od 30 km od sídla VŠ) je 260.- €.

Zamestnanci VŠZ a SP sv. Alžbety môžu vyžiadať od žiadateľa aj ďalšie dokumenty o ňom, či o spoločne posudzovaných osobách. Žiadateľ je povinný predložiť dodatočne podklady v čase určenom vysokou školou, inak môže vysoká škola prerušiť alebo zastaviť konanie o priznaní sociálneho štipendia žiadateľovi.